

FRÅGOR SOM UTMANAR
STEREOTYPER UTAN
ATT FÖRSTÄRKA DEM.
NORMKREATIVT
HELT ENKELT!

OLIKA

Pedagogisk bokhandledning till

Jag vill inte leka själv

av författaren Anders Alzén och illustratören Maria Borgelöv

FRÅGOR OM KÄNSLOR OCH FANTASI

1. Mirjam är i lekparken med sin mamma och mammans nya kille Pierre. Har du varit i lekparken med någon i din familj? Brukar den eller de vara med och leka?
2. Pierre säger att Mirjam får leka själv. Det vill inte Mirjam. Varför vill hon inte det tror du? Brukar du leka själv? Vad tycker du om det? Finns det saker du hellre gör med andra? Vad tycker du bäst om att göra själv?
3. Mirjam kommer på att hon är bra på att leka själv. Hur tror du att det känns för henne? Vad tycker du att du är bra på?
4. Mirjam leker att hon är många saker. Bland annat att hon är världens modigaste riddare. Vad betyder det att vara modig? Har du känt dig modig någon gång? Vad gjorde du då?
5. När Pierre läser tidningen blir Mirjam sur. Hur känns det att vara sur? Har du blivit sur någon gång? Vad hände då? Hur slutade du vara sur? Vad vill du att andra ska göra när du är sur? Vill du helst vara ifred eller vill du att någon ska prata eller leka med dig så att du blir gladare?

Köp boken och ladda ner
handledningen på www.olika.nu.

”Förskolan ska sträva
efter att varje barn utvecklar
sin nyfikenhet och sin lust samt
förmåga att leka och lära.”

Lpfö 98, rev 2010

OLIKA förlag - utbildning - kommunikation
Ut med stereotyper - in med möjligheter!
www.olika.nu

FRÅGOR OM NYHETER, LEKAR OCH YRKEN

1. Pierre vill läsa tidningen. Känner du någon som tycker om att läsa tidningen? Varför tror du att en del vuxna läser tidningen? Vad är det som står i tidningen tror du? Är det viktigt att veta vad som händer i världen tycker du? Varför? Varför inte?

2. Mirjam vill vara en gräshoppa för att de kan hoppa högt. Sen vill hon vara en elefant, en häst och en skräcködla. Vilket djur skulle du vilja vara just nu?

Övning: Testa att vara olika djur tillsammans där ni får använda kropp och röst på olika sätt. Testa att vara ett långsamt djur, ett snabbt, ett litet, ett stort, ett lätt, ett tungt, ett flygande, ett krälande och så vidare. Testa att göra övningen både med och utan ljud.

3. Mirjam leker att hon är en snabb och stark häst. Hur tror du det känns att vara stark som en häst? Hur tror du det känns att vara snabb som en häst? Hur kan en bli stark? Hur kan en bli snabb?

4. Mirjam leker att hon är världens bästa bagare. Hur tror du att det är att vara bagare? Vad är roligt med att jobba som bagare, tror du? Vad skulle du vilja jobba med? Vad är det som är roligt med det? (Läs gärna Vad vill du bli när du blir stor? som inspiration.)

OM LEK

I den här boken får Mirjam leka själv och träna sin fantasi. I leken övar vi känslor, relationer, egenskaper och roller. Leken låter oss också utveckla kroppens egenskaper som till exempel balans, muskler och mod. En snabb analys i leksaksaffären pekar dock inte bara på att barn förväntas leka med olika leksaker beroende av kön. Lekarna är också tänkta att öva olika sorters färdigheter som relationer eller fantasi, närhet eller distans, rörelse eller finmotorik och så vidare. En bra strategi kan vara att hjälpa barn att testa många olika sorters lekar, så att barnen får fler möjligheter att öva och utveckla färdigheter och intressen. Då kan alla barn sedan utvecklas efter sina individuella intressen och fallenheter. Det är också viktigt att låta barnen inspireras av bilder och böcker som inte är stereotypa när det kommer till vem som gör vad, till exempel vilka lekar som en flicka eller pojke leker.

OM FAMILJ

Familjen är vår första tillhörighet och att få den positivt och självklart speglad är därför oerhört viktigt för vår självkänsla och självbild. Att låta alla familjeformer representeras i er bokhylla på förskolan är ett sätt att på ett självklart sätt likställa de familjeformer vi har runt omkring oss i samhället idag. I den här boken skildras en familj som ibland kallas för ny familj, ombildad familj, storfamilj eller bonusfamilj. I dagens samhälle är den familjeformen väldigt vanlig. Men trots det ser vi den sällan i barnböcker. För många barn är det en positiv upplevelse att få in en ny person i familjen. Ändå är det oftast det motsatta som skildras, att den nya personen ställer till med bekymmer. Varför är det så? Viktigt är att det finns böcker som även speglar det positiva med förändrade familjer, något som böckerna om Mirjam gör. Genom att familjeformen inte är i fokus för berättelsen skapas förutsättningar för en vidgad och mer inkluderande familjenorm, där alla barn kan få känna att deras familj får plats.

Köp boken och ladda ner handledningen på www.olika.nu.

OLIKA förlag - utbildning - kommunikation
Ut med stereotyper - in med möjligheter!
www.olika.nu

Vill du veta mer om jämställdhet och normkreativitet?
 Läs mer och boka våra populära utbildningar på olika.nu/utbildning!

FRÅGOR SOM UTMANAR
STEREOTYPER UTAN
ATT FÖRSTÄRKA DEM.
NORMKREATIVT
HELT ENKELT!

OLIKA

Pedagogisk bokhandledning till

Bra bestämt!

av författaren Anders Alzén och illustratören Maria Borgelöv

FRÅGOR OM RELATIONER, BESTÄMMANDE OCH DEMOKRATI

1. I boken ger Pierre Mirjams mamma en puss. Varför gör han det, tror du? Har du fått en puss någon gång? Hur kändes det? Har du pussat någon? Hur kändes det? Tror du att olika människor tycker olika mycket om att pussas? Hur kan en göra för att veta om någon vill ha en puss eller inte?
2. Titta på bilden där Pierre pussar Mirjams mamma. Mirjam ser sur ut. Varför tror du att hon är det?
3. Mirjam vill bestämma att Pierre inte får tycka om hennes mamma. Kan en bestämma över andras känslor? Har du försökt göra det någon gång? Vad hände då? Har någon försökt bestämma över dina känslor? Kanske sagt att du ska sluta vara ledsen? Eller att du inte ska vara arg? Vad hände då?
4. I boken tycker Pierre att det är tråkigt att Mirjam har bestämt att han inte får vara kär i hennes mamma. Hur tror du att han känner sig då? Har någon bestämt något som gjort någon ledsen eller arg?
5. Mirjam bestämmer både hur de ska gå och vad de ska äta i boken. Finns det saker som du skulle vilja bestämma mer över? Hemma? På förskolan? Med kompisar? På platsen där du bor?
6. Mirjams mamma och Pierre tycker att det är okej att Mirjam bestämmer. Hur tycker du det är när andra bestämmer över dig? När är det okej? När känns det inte så bra?
7. Tänk om Mirjams familj inte skulle vilja äta samma sak som hon tycker att de ska äta. Vad skulle de ha gjort då? Hur hade de kunnat bestämma tillsammans vad de ska äta? Hur bestämmer ni vad ni ska äta i er familj?
8. Mirjam bestämmer sig för att inte vara rädd för hunden längre. Då vågar hon klappa den! Hur tror du att hon gjorde för att bestämma över sina egna känslor? Vad skulle du vilja bestämma att du vågade?
9. I boken är Mirjam tillsammans med sin mamma och mammas kille Pierre. Tror du att det finns fler i deras familj? Hur många är ni i er familj?

Köp boken och ladda ner
handledningen på www.olika.nu.

OLIKA förlag - utbildning - kommunikation
Ut med stereotyper - in med möjligheter!
www.olika.nu

"Förskolan ska sträva efter att varje barn utvecklar sin förmåga att förstå och att handla efter demokratiska principer genom att delta i olika former av samarbete och beslutsfattande."

Lpfö 98, rev 2010

FRÅGOR OM LEK, KÄNSLOR, MAT, TATUERINGAR OCH BOENDE

1. Mirjam springer före sin mamma och Pierre. Tycker du om att springa? var brukar du springa?
2. Mirjam är på väg hem med mamma och Pierre. När Mirjam springer fram till vägen ropar mamma ”Stanna där!” Varför gör hon det, tror du? Finns det fler saker än trafiken som kan vara farligt? Hur kan du göra för att inte skada dig när du är i trafiken, eller när du leker?
3. Mirjam bestämmer att de ska äta pannkaka. Finns det något som du tycker är extra gott? Vet du hur en lagar den maten? Hur kan du ta reda på hur en gör det?

Övning: Hjälpt barnen att söka fram information om hur maträtten de tycker om lagas. Skapa sedan en kokbok tillsammans, där barnen ritar och får hjälp med texten. Kopiera och skicka med barnen hem.

4. I boken har mamman och Pierre tatueringar. Skulle du vilja ha en tatuering när du blir stor? Varför? Varför inte? Om du vill ha en tatuering, vad skulle den föreställa i så fall?

5. Mirjam bor på en plats med många höga hus och bor i en lägenhet. Hur bor du? Vad tycker du är bäst med hur du bor? Vad tror du är bra med hur Mirjam bor?

6. Mirjam heter Mirjam, Pierre heter Pierre, men vad tror du mamman i boken heter? Om du fick välja ett namn till dig själv, vad skulle det vara då?

OM FAMILJ

Familjen är vår första tillhörighet. Att få den positivt och självklart speglad är därför oerhört viktigt för vår självkänsla och självbild. Att låta alla familjeformer representeras i bokhyllan på förskolan är ett sätt att på ett självklart sätt likställa de familjeformer som vi har runt omkring oss i samhället idag. I den här boken skildras en familj som ibland kallas för ny familj, ombildad familj, storfamilj eller bonusfamilj. I dagens samhälle är den familjeformen väldigt vanlig. Men trots det ser vi den sällan i barnböcker. För många barn är det en positiv upplevelse att få in en ny person i familjen. Ändå är det oftast det motsatta som skildras, att den nya personen ställer till med bekymmer. Varför är det så? Även om det finns en konfliktyta i relationerna är det inte bokens huvudfokus, och det positiva samspelet mellan bokens karaktärer är dominerande.

OM ATT BESTÄMMA

Att kunna bestämma över sig själv och samtidigt kunna kompromissa är viktiga faktorer både för vårt välbefinnande och för att ha en fungerande demokrati. Att kunna bestämma över sig själv handlar delvis om att lära sig känna igen och uttrycka sin egen vilja, något som flickor och pojkar traditionellt sett har fått öva olika mycket på. I den här boken har Mirjam en klar vilja och uttrycker den. Men det ges också tillfälle att reflektera kring hur mycket en kan bestämma över andra, samt om en kan bestämma vissa saker över sig själv – som vad en är rädd för. Att fundera kring hur mycket en kan bestämma över andra, hur mycket andra ska få bestämma över en och hur en kan skapa en balans i det sociala samspelet är en del av det demokratiska uppdraget.

Köp boken och ladda ner handledningen på www.olika.nu.

OLIKA förlag - utbildning - kommunikation
Ut med stereotyper - in med möjligheter!
www.olika.nu

Vill du veta mer om jämställdhet och normkreativitet?
 Läs mer och boka våra populära utbildningar på olika.nu/utbildning!